

SORU:

$a_1, a_2, \dots, a_n$ ve A pozitif tamsayılar olmak üzere;

$\text{EKOK}(a_1, a_2, \dots, a_n) = A$ eşitliğini sağlayan kaç farklı

$(a_1, a_2, \dots, a_n)$ n-lisi vardır?

ÇÖZÜM: $p_1, p_2, \dots, p_m$ birbirinden farklı asal sayılar olmak üzere;

$$A = p_1^{x_1} \cdot p_2^{x_2} \cdot \dots \cdot p_m^{x_m}$$

şeklinde asal çarpanlara ayrılmış olsun.

$\text{EKOK}(a_1, a_2, \dots, a_n) = A$ eşitliğini sağlayan

$a_1, a_2, \dots, a_n$ değerlerinden her birine $p_1, p_2, \dots, p_m$ asal sayıları dağıtılacaktır.

Birbiri ile özdeş x_i adet p_i asalı ($i, m+1$ den küçük sayma sayısı) $a_1, a_2, \dots, a_n$ sayılarının herbirine $(x_i + 1)$ farklı şekilde dağıtılabilir. O halde EKOK şartı gözetilmeden, herhangi bir a sayısına yapılacak dağıtım sayısı

$$(x_i + 1)^n$$

şeklindedir.

EKOK şartının sağlanması için a sayılarının herhangi birinde x_1 adet p_1 asalı, yine a sayılarının herhangi birinde x_2 adet p_2 asalı ..... bulunmalıdır.

Bu şartı garantilemek için Aksini hesaplayıp Tümleme prensibini kullanalım.

EKOK şartının sağlanmadığı Aksi hal şöyle ki, a sayılarının hiçbirinde x_1 adet p_1 asalı, yine a sayılarının herhangi birinde x_2 adet p_2 asalı ..... bulunmamalıdır. Bu durumu garantilemek için birbiri ile özdeş $x_i - 1$ adet p_i asalını ($i, m+1$ den küçük sayma sayısı) dağıtalım.

O halde EKOK şartı sağlanmayacak şekilde, belirlenen herhangi bir a sayısına yapılacak dağıtım sayısı

$$x_i^n$$

şeklindedir. Buna göre belirlediğimiz a sayısı için yapılacak dağıtım sayısı,

$$(x_i + 1)^n - x_i^n$$

şeklinde olmalıdır. ($i, m+1$ den küçük sayma sayısı)

SONUÇ olarak istenen şartı sağlayan dağılım sayısı

$$[(x_1 + 1)^n - x_1^n] \cdot [(x_2 + 1)^n - x_2^n] \cdot \dots \cdot [(x_m + 1)^n - x_m^n]$$

ile hesaplanır.

Özel Durum: ($n=2$ için)

$$(2x_1 + 1) \cdot (2x_2 + 1) \cdot \dots \cdot (2x_m + 1)$$

ÖRNEK1: a, b pozitif tamsayılar $\text{ekok}(a, b) = 400$

Olduğuna göre kaç farklı (a, b) ikilisi vardır.

Çözüm: $400 = 2^4 \cdot 5^2$ olduğuna göre 4 tane 2 sayısını a ve b kutularına 5.5 şekilde dağıtılabiliriz. İki kutuya 3 tane 2 sayısını 4.4 şekilde dağıtırsak $5 \cdot 5 - 4 \cdot 4 = 9$ farklı ikilideki sayılarda 2^4 kesinlikle çarpanıdır. Benzer şekilde 2 tane 5 sayısı da $3 \cdot 3 - 2 \cdot 2 = 5$ farklı şekilde dağıtılabilir. Aranılan ikili sayısı $9 \cdot 5 = 45$ olmalıdır.

$$\text{Yada, } (2x_1 + 1)(2x_2 + 1) = (2 \cdot 4 + 1)(2 \cdot 2 + 1) = 45.$$

ÖRNEK2: a, b, c pozitif tamsayılar $\text{ekok}(a, b, c) = 16$ olduğuna göre kaç farklı (a, b, c) üçlüsü vardır.

Çözüm: $16 = 2^4$ olmak üzere 4 tane 2 sayısı, a, b ve c gibi üç kutuya 5.5.5 sayıda dağıtılır. 3 tane 2 sayısı üç kutuya 4.4.4 sayıda dağıtılsa $5 \cdot 5 \cdot 5 - 4 \cdot 4 \cdot 4 = 61$ sayıda dağılımda mutlaka 2^4 sayısı a, b, c kutularının en az birinde vardır.

SORU: a, b, c pozitif tamsayılar $\text{ekok}(a, b, c) = 400$ olduğuna göre kaç farklı (a, b, c) üçlüsü vardır.

$$\text{Cevap: } (5^3 - 4^3) \cdot (3^3 - 2^3)$$